Сърбия в ЕС през 2025?

Стр. 2

Стара планина

Стр. 2

Ново Братство

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

ISSN 2466-4707

ГОДИНА II ◉ БРОЙ 39 ◉ 16 февруари 2018 година ◉ Безплатен екземпляр ◉ Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

Стрелочник

НЯМА ВИЗИЯ ЗА ЖП ЛИНИЯ ДИМИТРОВГРАД - БОСИЛЕГРАД

През февруари се появи първият брой на списание ВИЗИЯ – месечник, предназначен за българите в Сърбия.

Издател на новата печатна медия за малцинството е Гражданско сдружение „Обзор" от Димитровград, главен и отговорен редактор Мирослав Нацков, а техническата подготовка е поверена на Positive production.

Списанието е подготвено със съдействието на Радио телевизия Цариброд ЕООД Димитровград, „Глас" Босилеград, Народната библиотека „Детко Петров" Димитровград, ОУ „Христо Ботев" и Гимназия „Св. св. Кирил и Методий" от Димитровград.

Сега българското малцинсто в Сърбия има сравнително много медии на глава от населението: Ново Братство, Радио-телевизия Цариброд, Портал ФАР, Радио Босилеград, Портал Глас прес, Бюлетин на КИЦ Босилеград, Кодал...

Но няма фабрики.

И няма църква, в която може да се оплаче.

Брат Кирил

XII сесия на ОС в Босилеград

Приети програмите за работа и финансовите планове на общинските институции и организации за 2018 г.

Стр. 3

Владимир Григоров е назначен за и.д. директор на босилеградската гимназия

Стр. 5

Ръководството на НС и на Община Босилеград на среща с министър Владан Вукосавлевич

Стр. 2

Сретение Господне и Денят на държавността на Сърбия

Стр. 7

БЪЛГАРСКАТА КНИГА В СЪРБИЯ И СРЪБСКАТА КНИГА В БЪЛГАРИЯ

Преводът като пътепоказател

Стр. 6

Портал ФАР FAR интегрира мултикултуралното развитие между Сърбия и България

Сърбия в ЕС през 2025?

Европейската комисия (ЕК) прие стратегията за развитие на Западните Балкани, която включва шест нови инициативи за засилване на върховенството на закона, сигурността и миграцията, социално-икономическото развитие, транспортната и енергийната свързаност, дигиталния дневен ред и отпадането на роуминга, както и добросъседските отношения.

Българското Министерство на външните работи приветства Стратегията и посочва, че именно затова страната е полагала усилия да върне региона в дневен ред на ЕС, което се случва от 15 години насам.
- След срещата на върха в Солун през 2003 г. сега за пръв път през май т.г. България ще събере всички лидери на Европа и региона, да тръгнем по-бързо заедно към общата ни цел, се посочва в становището на МВнР.

В документа, озаглавен „Надеждна перспектива за разширяване и засилен ангажимент на ЕС към Западните Балкани", се подчертава, че Сърбия и Черна гора са най-готови от Западните Балкани за ЕС.

Според графика през следващата година трябва да се стигне до пълна нормализация на отношенията между Сърбия и Косово, а до края на 2023 година Сърбия и Черна гора да приключат с преговорите. Предвижда се също през 2024 година Сърбия и Черна гора да подпишат Договор за членство и през 2025-а да станат членки на най-успешната организация в света.

За изпълнението на стратегията, която се отнася до всички държави от Западните Балкани, Комисията предлага постепенно увеличаване на финансирането по линия на Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) до 2020 г.

През 2018 г. е предвидена предприсъединителна помощ за Западните Балкани в размер на 1,07 милиарда евро в допълнение към близо деветте милиарда евро през периода 2007-2017 г.

Държавите-членки на ЕС ще обсъдят стратегията на срещата на високо равнище през следващия месец.

Подготви С.Б.

Ръководството на НС и на Община Босилеград на среща с министър Владан Вукосавлевич

Делегация на общинското ръководство на Община Босилеград и на Националния съвет на българското национално малцинство миналата седмица в Белград проведе

среща с министъра на културата и информирането на Сърбия Владан Вукосавлевич. В делегацията бяха кметът и председател на Националния съвет Владимир Захариев, зам.-кметът и зам.-председател на НС Стефан Стойков и Страшко Апостолов, директор на публичното предприятие „Строителни площи и пътища на Община Босилеград" и член на Изпълнителния съвет на НС. На срещата присъствал и шефът на кабинета на министъра Бранислав Маричич.

Както узнаваме, делегацията запознала домакините с дейностите на Националния съвет в областта на културата и информирането на българското национално малцинство, както и с дейностите на културните институции в общината. Обсъдени били и възможностите за реализация на бъдещи проекти в тези области, за чиято реализация НС и общината очакват подкрепа от министерството. Делегацията на НС и на общината изказала благодарност за подкрепата, която министерството им оказва за организирането на фолклорния фестивал „Босилеградско краище пее и танцува", както и за помощта при реализацията на други проекти.

Стойков заяви, че са особено доволни от срещата и изрази надежда министерството да реши позитивно исковете им, които те предоставили по време на заседанието. Той още каза, че министър Вукосавлевич подарил комплект книги от Слободан Йованович за Народната библиотека „Христо Ботев" в Босилеград и специално благодарил на нашето издателство, което редовно му изпраща вестника „Ново Братство".

П.Л.Р.

Чрез местното наследство до устойчив туризъм на Стара планина

Местното наследство – природно и културно, в сръбско-българския трансграничен регион може да се превърне в локомотив за развитие на устойчивия туризъм на Стара планина. Около това мнение се обединиха участниците в нашата анкета.

- Да се обърнем към местните легенди и приказки. Чрез преоткриване на местното наследство и традицията може да се стигне до нови превъплъщения в наследствения туризъм, счита *Даниела Георгиева* от София.

Даниела Георгиева

Според нея Стара планина разполага с голямо разнообразие от исторически и архитектурни паметници, легенди и фолклор, музеи, църкви и манастири, които с един устойчив подход може да спомогнат повишаването на туристическия поток в граничния район.

„Живото наследство обаче не може самостоятелно да спомогне. В опазването и популяризирането на фолклорното наследство като туристически продукт трябва да се включат местните власти, неправителствените организации, държавата", добави Георгиева.

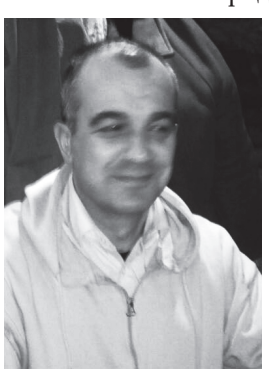

Юлиян Велков

Юлиян Велков от гр. Лом е на мнението, че освен местното наследство огромна роля в реализацията на гран-

Гергана Рашкова

диозните цели и идеи може да окаже и развитието на спа и ски туризма, селския туризъм, както и баните.

- В Световната представителна листа на елементите на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО е вписана „Традицията на производство на Чипровски килим". Вплетени във всекидневието на хората, чипровските килими могат да привлекат стотици хиляди туристи, защото вече получиха видимост, добави той.

Според Велков наследството припомня миналото, а днес дълбоко сме свързани с начина, по който ползваме миналото като неизчерпаема възможност за неговото преоткриване.

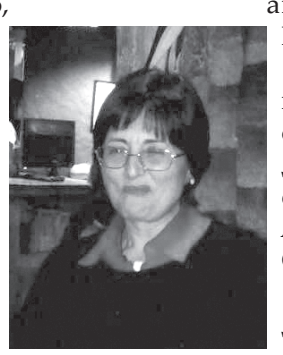

Анелия Монева

На подобно мнение е и *Гергана Рашкова* от Вършец.

- Моят град е известен като климатичен курорт с топла минерална вода и мек планински климат, който създава благоприятни условия за провеждане на ефективно балнео-климатолечение и профилактика. Но не само това, успешен устойчив туризъм по Стара планина може да се осъществи и ако тръгнем по стъпките на Елисавета Багряна, Иван Вазов..., днешните поколения се интересуват за нещо по-различно от това, което предлагат туристическите агенции, добави Рашкова.

Цветослав Крисов

- Стара планина има нужда от еко пътеки, детски и скаутски лагери, счита *Анелия Монева* от София.

Монева е убедена, че културното и природно наследство, свързаните с тях знания и умения, могат да имат значителен принос към всички етапи на устойчивото развитие на околната среда, приобщаващото социално и икономическо развитие...

- Има нужда от подновяване на планинската маркировка особено в района на Западна Стара планина, постоянно присъствие на хижари в хижите, повече къмпинг зони, смята *Цветослав Крисов*.

- Не само от подновяване на планинската маркировка, но и от спа и ски туризма, добавя колегата му и съгражданин от Ботевград *Васил Маринов*.

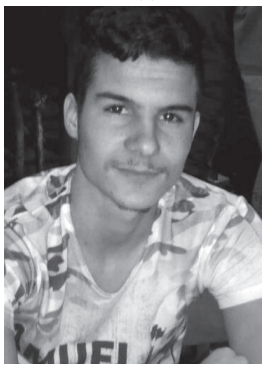

Васил Маринов

Сунчица Бойкова

Проектът се реализира с финансова подкрепа на Бюджетния фонд за националните малцинства за финансиране на програми и проекти в областта на информирането на езиците на националните малцинства.

Решение
№: 401-00-00307/2017-27

XII сесия на ОС в Босилеград

Приети програмите за работа и финансовите планове на общинските институции и организации за 2018 г.

Общинският парламент в Босилеград на XII си редовно заседание, което се проведе в края на миналия месец в заседателната зала, прие програмите за работа и финансовите планове за 2018 г. на ведомствата, организациите и сдруженията, чиито дейности се финансират от общинския бюджет.

Освен програмите за работа и финансовите планове на Центъра за култура, Народната библиотека „Христо Ботев", Спортния съюз, Общинската организация на Червения кръст, Канцеларията за млади, Туристическата организация и др., чиито дейности почти изцяло се финансират от общинския бюджет, бяха приети и финансовите планове на Здравния дом, ОУ „Георги Димитров", Гимназията, Предучилищното ведомство „Детска радост", Ученическото общежитие, Центъра за социални дейности и др., за средствата, които през настоящата година ще им бъдат отпуснати от общинската хазна.

Съветниците дадоха зелена светлина и на програмите за работа и финансовите планове на гражданските сдружения, които също получават средства от бюджета - Сдружението за развитие на науката и културата УНИК, Сдружението на пчеларите „Радилица", Сдружението за опазване на природата и защита на реките „Драговищица", ОО на СУБНОР, Сдружението за развитие на туризъм „Босилеград", Сдружението на пенсионерите, Ловното сдружение „Сокол" и др.

Приети бяха и финансовите плановете на Общинската администрация, Общинския съвет, кмета на общината, Общинския парламент, Бюджетния фонд за развитие на селското стопанство и др. Съветниците потвърдиха и плана за работа и финансовия план на Общинския щаб за извънредни положения, както и финансовите планове на всичките 37 местни общности.

На заседанието бе прието и решение за изработка на първото изменение и допълнение на Плана за генерална регулация на Босилеград, Райчиловци и Радичевци, който бе приет в началото на 2016 г. Измененията предвиждат уреждане на нова промишлена зона около мястото, където потокът Изворщица се влива в Драговищица, изграждане на нова улица над спортните терени на Пескара, която ще се свърже с новия път към Райчиловци, минаващ през полето и др.

П.Л.Р.

Да се засили помощта на общините със сръбско мнозинство в Косово

Министърът на държавната администрация и местното самоуправление в правителството на Република Сърбия Бранко Ружич заяви, че за да се чувстват сигурни сърбите в Косово и Метохия е необходимо да се засили сътрудничеството между общините от Централна Сърбия с провинцията.

- Ако за всяка от десетте сръбски общини в южната ни провинция осигурим помощ от десет общини и градове в Централна Сърбия, заедно ще защитим нашите сънародници, ще помогнем жизнения им стандарт и ще създадем среда за 21-ви век, подчерта той на кръглата маса на градовете и общините, посветена на вътрешния диалог за Косово и Метохия, която се проведе в Ниш.

- Необходимо е да се организираме и индивидуално да подпомогнем общините. Понякога това е посещение, понякога чрез намиране на бизнесмени, които ще финансират образованието на сръбските деца в Косово", изтъкна директорът на правителствената Канцелария за КиМ Марко Джурич на форума.

Кметовете на десетки общини, които участваха в кръглата маса, обещаха да подкрепят общините със сръбско мнозинство в Косово. Кметът на Димитровград Владица Димитров предложи да се организира среща с представителите на сръбските общини в провинцията с цел запознаване с техните нужди.

С. Б.

Продължава курсът по български език

Родното сдружение „Цариброд" от Ниш оповестява, че ще продължи безплатния курс по български език. Всички заинтересовани да изучават български език за ниво А и Б имат възможност да се запишат за обучение на тел.069/1105973 от 19-21 февруари.

Министерството на културата обяви конкурс за медийни съдържания на националните малцинства

Министерството на културата на Република Сърбия обяви конкурс за съфинансиране на проекти за продуциране на медийно съдържание за националните малцинства през 2018 г. Конкурсът е започнал на 5 февруари и ще продължи до 8 март 2018 г., а решението за разпределение на средствата ще бъде взето не по-късно от 90 дни от крайната му дата. Средствата, определени за този конкурс, възлизат на 40 000 000 динара.

Конкурсът е отворен за предоставяне на финансова подкрепа за медийни съдържания, които дават възможност за осъществяване правата на националните малцинства в сферата на информирането на своя език и опазване на собствената им култура и идентичност, както е определено в член 13. от Закона за обществено информиране и медии.

Минималния размер на средствата, които могат да бъдат отпуснати по един проект е 400 000 динара, а максималния - 2 000 000 динара. Участниците могат да кандидатстват за съфинансиране до 80% от стойността на проекта. Правото да участват в конкурса имат издатели, вписани в Регистъра на медиите при Агенцията по вписванията, с регистрирани данни в съответствие със Закона за обществено информиране и медии, както и юридически лица или предприемачи, които се занимават с производството на медийно съдържание и които приложат доказателства, че медийното съдържание ще бъде реализирано чрез медиите, вписани в Регистъра на медиите. Един участник може да кандидатства само с един проект.

Република Србија
Министарство културе и информисања

Правото да участват в конкурса нямат и медии, които са получили средства за съфинансиране на такива проекти от министерството, но в договорения срок не са предоставили финансов отчет или е установено, че получените средства по проекта не са изразходвали за предназначената им цел.

Решението за разпределение на средствата по обявения конкурс ще бъде публикувано на уеб сайта на министерството: www.kultura.gov.rs и ще бъде изпратено на всички участници в конкурса в електронен вид.

П.Л.Р.

Сънародниоците ни в Панчево тържествено отпразнуваха Св. Трифон

"Нащо си е най-убаво"

Празникът Трифон Зарезан бе повод за поредната среща на царибродчани в Панчево. Шопско оро, шопска салата, шопска усмивка, шопска китка и - нащо си е най-убаво.

Сдружението „Шопско оро" от Панчево на 10 февруари организира традиционната Шопска вечер, в чест на любимия празник на Димитровград св. Трифон или Зарезоя. От създаването си - на 24 март 2015 г., основната цел на Сдружението "Шопско оро" е поддържане и укрепване на връзките между българите в Сърбия, а организацията на традиционната Шопска вечер представлява една от многобройните дейности на сдружението.

Тазгодишната "Шопска вечер" бе организирана в ресторанта „Банатско кътче". По традиция най-напред тържествено бе прерязан обредния хляб, а детския хор изпълни „Отче наш". На празненството присъстваха около 160 гости, а домакин бе Вукашин Веселинов. Домакинската лента той предаде на Даниела Гвозденович, пиар на сдружението, която следващата година ще бъде домакин на празника.

Присъстващите по традиция бяха увеселявани от оркестъра на Александър Васов. Видимо беше доброто настроение на всички в залата, а звуците на гайдата и кавала им събуждаха емоциите и им връщаха спомените от детството и от родния им край. Много от гостите си бяха донесли любимите традиционни ястия от родния край, така че на трапезата имаше - баници, „шушпи" и други вкусотии.

- Най-важното е, че всяка година се събираме все повече, изтъкна домакинът Вукашин Веселинов. Радвам се, че всички гости си отидоха доволни и с обещание, че догодина ще дойдат отново. Мога свободно да кажа, че сме изпълнили нашата цел тази вечер. Радвам се, защото хората, които един път са присъствали на нашето тържество, се завръщат отново, а мило ми е и че тези, които дойдоха за първи път, си отидоха доволни, заредени с хубави впечатления и запознали нови приятели. Има ни много и затова са ни нужни такива поводи да се срещаме и общуваме. От съществено значение е и участието на деца в нашата програма, които с песните си и с танците дадоха голям принос за веселото настроение на всички, а най-важното е, че тези деца могат да учат от нас как се съхранява и тачи нашата традиция, каза домакинът.

С. Дж.

Зорана Михайлович: Ще електрифицираме жп линията Ниш – Димитровград

Зам.-министър председателят и министър на строителството, транспорта и инфраструктурата на Сърбия Зорана Михайлович заяви в Ниш, че правителството е обезпечило средства за реконструкция и модернизация на жп линията Ниш – Димитровград и байпаса около Ниш.

- В края на януари подписахме договор за финансиране от Европейската инвестиционна банка на стойност 268 млн. евро, който включва реконструкция, модернизация и електрификация на линията Ниш – Димитровград и обхода на Ниш, поясни тя по време на посещението си в Ниш.

Модернизирането на железопътната линия Ниш-Димитровград е от голямо значение за Сърбия, защото като част от международния коридор 10 тя свързва страната с България. Линията е единствения участък от коридор 10, който не е електрифициран.

Модернизацията на съществуващата жп линия Ниш - Димитровград включва реконструкция на строителната инфраструктура на участъка Сичево-Станичење-Димитровград с дължина около 80 километра, електрификация на около 86 км от Червени кръст до Пантелей и от Сичево до Димитровград, както и оборудването ѝ с модерна сигнализация.

С. Б.

Приключи зимната ваканция за учениците от основното училище и гимназията в Босилеград

Успехът и поведението през първото полугодие са сравнително добри

След зимната ваканция, която тази година продължи само десетина дни, на 12-ти февруари в основното училище и гимназията в Босилеград отново започнаха учебните занятия, а класните стаи и коридорите оживяха и се изпълниха с ученици.

Оценявайки успеха и поведението през първото полугодие, и в двете училища подчертават, че те са почти на същото равнище като миналогодишните, а в някои класове има и подобрение.

През учебната 2017/2018 г. в ОУ „Георги Димитров", в чийто състав са централното училище в града, подведомствените осмокласни училища в Бистър, Горна Лисина, Горна Любата и Долна Любата, както и почти двадесетина четирикласни училища в селата, се учат общо 462-ма ученици. Сред тях са и 40 първокласници, чийто успех се оценява с описателни оценки. Всички ученици имат примерно поведение.

От общо 422-ма ученици от втори до осми клас в ОУ 384 (90,01%) завършиха първото полугодие с положителен успех. 149 (35,3 %) са отличници, 158 (37,4 %) са завършили с много добър успех, 76 (18 %) с добър, а само 1 (0,24 %) е със задоволителен успех. От общо 27 (6,39 %) ученици със слаби бележки 10 имат по една, 6 по две, а 11 по три или

повече единици. Поради различни причини 11 ученици в края на първия учебен срок са неоценени.

И този път учениците от началните класове постигнаха по-добър успех. От общо 151 ученици във втори, трети и четвърти клас 87 (57,61 %) са отлични, 47 (31,13 %) са завършили с много добър, а 13 с добър успех. Сред по-горните класове най-добър успех отбелязаха седмокласниците, тъй като от общо 65 ученици над 95 % са с положителен успех - 12 с отличен, 28 с много добър, 21 с добър, 1 със задоволителен, двама имат по две, а един ученик е с една слаба бележка.

От общо 206 ученици в Гимназията 130 завършиха полугодието с положителен успех, 75 имат по една или повече слаби бележки, а един е остана неоценен. Отличен успех в края на първото полугодие са постигнали 56 ученици, 40 са с много добър, 33 с добър, един със задоволителен, 23-ма имат по една, 12 по две, а 40 ученици са с по 3 или повече слаби.

От 47-те първокласници 15 са отличници, 9 са завършили с много добър, а 17 имат по една или повече слаби. Сред 54-те второкласници 13 са с отличен, 14 с много добър, 13 с добър успех, а 14 са със слаби оценки. От 56 третокласници 13 са отличници, 8 са с много добър, 7 с добър успех, един със задоволителен, а чак 27 имат по една или повече слаби. При четвъртокласниците от общо 49 ученици - 16 са отличници, 9 имат много добър успех, 8 са с добър, а 16 имат слаби бележки.

И.д. директорът на Гимназията Владимир Григоров казва, че успехът през първото полугодие е почти на същото ниво в сравнение с предишните години и подчерта, че се надява той да се подобри през втория срок. Що се касае до дисциплината Григоров изтъкна, че тя е на задоволително равнище, единствено изключение представляват няколко ученици, на които е намалено поведението, заради по-голям брой неизвинени отсъствия.

П.Л.Р.

Владимир Григоров е назначен за и.д. директор на босилеградската гимназия

Владимир Григоров, преподавател по компютърна техника и информатика, от 1 февруари е изпълняващ длъжността директор на Гимназията в Босилеград. Той ще оглавява ведомството за период от 6 месеца. Григоров е назначен със заповед на министъра на образованието на Република Сърбия Младен Шарчевич, а въз основа на единодушното предложение на Учителския съвет, което също така е подкрепил и Училищният съвет.

На директорския пост Григоров наследява досегашния директор Антон Тончев, който на 7 януари е изпълнил условия за излизане в пенсия и съгласно закона се е пенсионирал, без оглед, че четиригодишния му мандат изтича през септември т.г.

Григоров е роден на 19.08.1966 година в Босилеград. Основно образование учи в Босилеград, а след това завършва Гимназията „Бора Станкович" в Ниш и се дипломира в Електронния факултет в този град. Над 20 години е преподавател по компютърна техика и информатика в тукашната гимназия, а преди това няколко години е преподавал информатика в средното техническо училище в Сурдулица.

Новият и.д. директор до изтичането на шестмесечния си мандат ще трябва да обяви конкурс за избор на директор с мандат от 4 години.

П.Л.Р.

Четиринадесетият Светосавски панаир на книга

Тазгодишният нишки Светосавски панаир на книгата се проведе от 1 до 8 февруари. За първи път проявата се състоя в Офицерския дом, намиращ се на кея край река Нишава. Панаирът в новата луксозна зала даде изключителна възможност на издателите да представят своите най-нови издания на промоционни цени.

Литературните вечери по време на панаира се провеждаха всяка вечер от 19 часа и бяха добре посетени. На първата литературна вечер, която беше и официалното откриване на панаира, посетителите можаха да се срещнат с Горан Гочич, носител на НИН-ова награда. Той посочи, че досега не е участвал в панаир, организиран в такава бляскава зала като тази в Офицерския дом. Той пожела на посетителите да се наслаждават на красивото пространство и на книгите и да дадат шанс на домашните писатели.

След Горан Гочич литературни вечери проведоха и Биляна Станоевич, Славиша Павлович, Милияна Сета, Марко Видойкович, Марчело и Бата Миланович. *С.Дж.*

В Основното училище „Христо Ботев"

Доволни и покрай трудностите

От понеделник 12 февруари във всички учебни заведения започна второто полугодие на учебната 2017/2018 г. Удобен момент да погледнем към резултатите от първото полугодие, за да очертаем насоките за по-лесно пристигане до целта. Становището на директора на ОУ „Христо Ботев" Катарина Симеонов по повод резултатите в края на първото полугодие е следното: „Когато говорим за резултатите, ние ги измерваме по два начина: единия е чрез статистиката и чрез общия успех на учениците от нашето училище и като вземем като факт числото 4,02, каквато е общата бележка, можем да кажем, че сме си свършили добре работата. Ако гледаме обаче и другата страна – посещенията на часовете от страна на директора и на педагога в училището, комуникацията с преподавателите извън уроците, можем да кажем, че бихме искали знанията, които стоят зад общата бележка, да са малко по-добри, да са малко потрайни. В общата бележка са включени и някои други дейности, някои предмети с повече оценки, които повдигат общата бележка. Успехът по отделните предмети математика, физика и предметите, по които учениците ще трябва да полагат окончателен изпит след основното си образование, са по-низки и тук очакваме по-сериозна работа през второто полугодие".

А ето какво сочи статистиката. В ОУ „Христо Ботев" се учат общо 536 ученици (в това число влизат и 52-мата първокласници, които се оценяват описателно), първото полугодие без слаби бележки са завършили 470 или 87,69 %, 65-има (12,13 %) са си позволили да имат слаби, докато един ученик е неоценен. С по една слаба бележка са 30 (6, 20%) ученици, по две единици имат 14 (2,89%), а по три и повече – 21 (4,34%) ученици. Що се касае до поведението 522-ма ученици (97,39%) имат примерно, на

11 ученици то е оценено с мн. добър, на 2-ма с добър, а един ученик има незадоволително поведение.

Симеонова изтъкна, че успехът е постигнат в много трудни условия за работа, имайки предвид, че реконструкцията на училището е започнала преди самото начало на учебната година, загубени са 11 учебни дни, върху 2/3 от училището е имало строежи, а в 1/3 се е работило на две смени. Сега положението е обратно. „Но трябва все пак да бъдем доволни от това как успяхме да се справим в такива изключително трудни условия. Всички дейности са реализирани, даже са постигнати и успехи от конкурси", каза директорката и добави, „Искам да спомена и статията за нашето училище, която бе публикувана през октомври м.г. в електронното издание на вестник „Дипломат", в която на шест страници се говори, че нашите ученици и работници са истински дипломати, което ни прави горди."

Директорката използва случая чрез вестника да благодари за търпението на учениците, родителите и на всички заети в училището, а особени похвали отправи към техническия персонал, който усърдно се е грижил учениците постоянно да имат оптимални условия за работа.

„Сега, като се сдобием с наистина прекрасни условия за работа в училището, задачата на всички ни ще бъде да ги пазим и облагородяваме с добри резултати", подчерта Симеонова.

Д. Х.

Елизабета ГЕОРГИЕВ

БЪЛГАРСКАТА КНИГА В СЪРБИЯ И СРЪБСКАТА КНИГА В БЪЛГАРИЯ
Преводът като пътепоказател

Сръбско-български литературни преводачески връзки

Културата и литературата на балканските страни са богати. Близостта между тях в езиков, етнически, исторически смисъл по правило би трябвало да бъде предимство, но действителността е друга. По-екзотично и вдъхновяващо е потребителите на културните продукти от балканските страни да се запознават с културите и литературите на далечните или големи народи, а никакво предизвикателство не е да се запознаят с културата и литературата на съседите си. Разбира се, едно от главните причини за това становище са историческите бурни отношения, които са влияли върху взаимните културни връзки на балканските страни, особено тези езиково близките, южнославянските.

Затова историята на Балканите пише и литературната история и историята на превода на националните литератури на южнославянските, балкански страни. България, която езиково и културно-исторически, етнографски, като южнославянска страна, е близка до сръбската културна чувствителност, от гледна точка на книжовността е интересна, но недостатъчно открита в такава степен, в който наистина заслужава да бъде открита. От друга страна подобно изявление може да се отнася до факта, че българската културна общественост е недостатъчно запозната със съвременната сръбска литература, така че пространство за по-тясно сътрудничество в областта на превода на двете национални литератури със сигурност има.

Средностатистическият сръбски читател през XX век нямаше много възможности да се запознае със съседната българска литература. Преводите са сравнително малко, пак под влиянието на историческите и политическите обстоятелства, но съвсем достатъчно, почитателите на литературата да се запознават с най-важните имена на българската национална литература от онова време.

Историческото развитие на южнославянските страни в периода от XIII до XX век, близките културни, езикови и етнографски връзки, обусловиха връзката във всичките области на културата, особено литературата. Историята на литературата потвърждава силните литературни връзки на сръбския и българския народ през XIV и XV век чрез дейността на Константин Философ и Григорий Цамблак, които едновременно са принадлежали към двете литератури, което говори за големия духовен процес и близостта между двата народа.

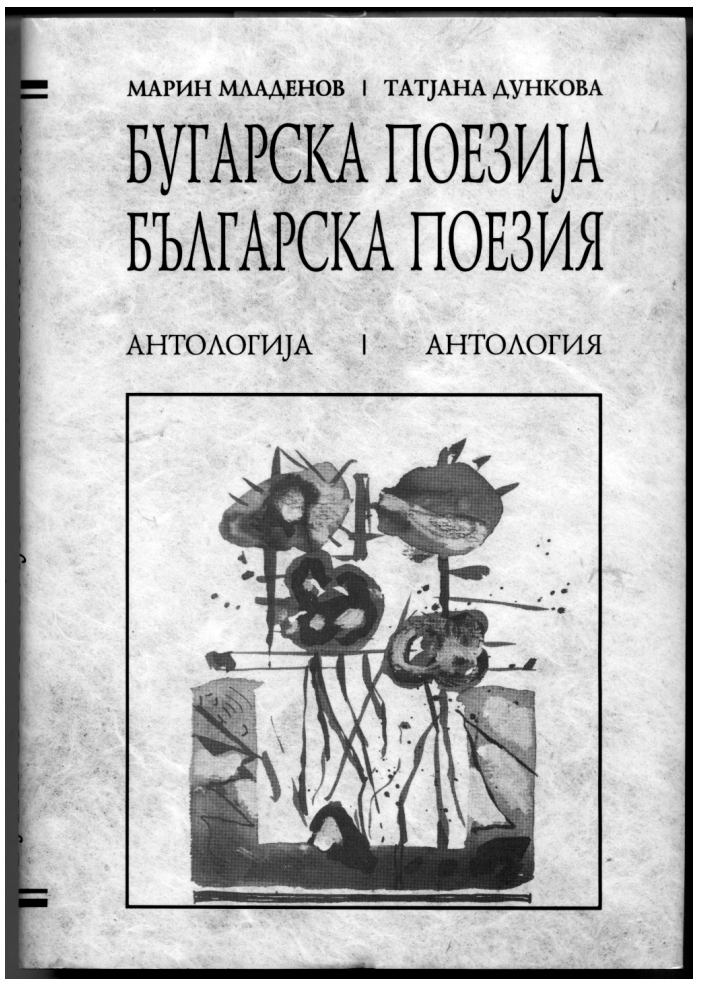

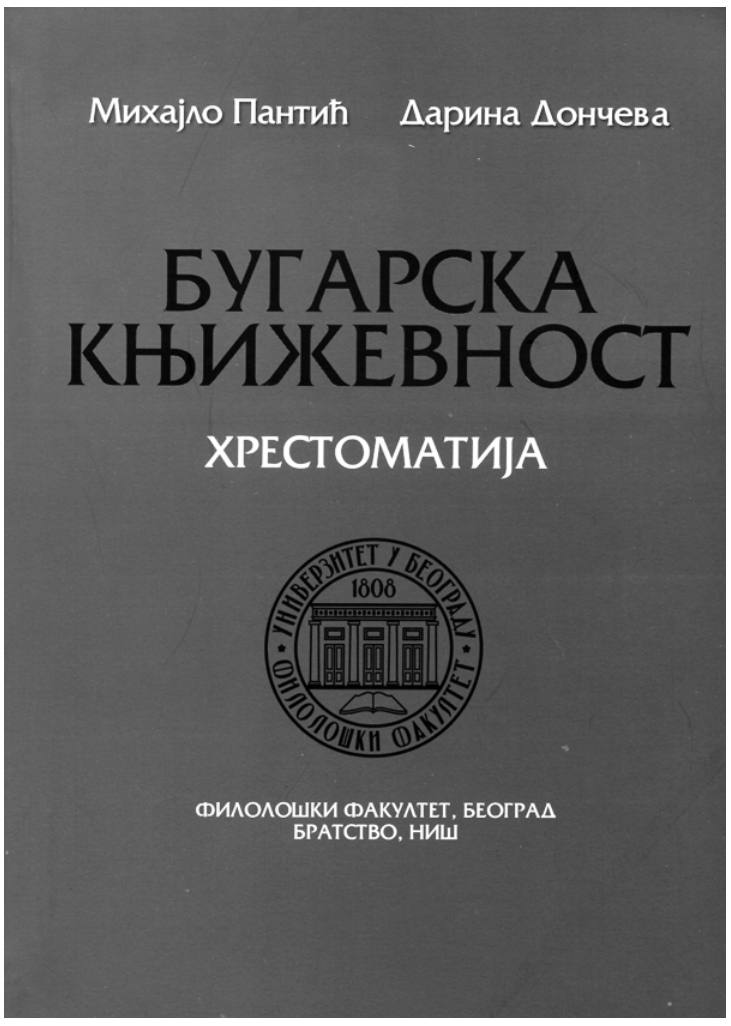

Връзката на българската и сръбската литератури продължава и се засилва с История славянобългарска (1762) на Паисий Хилендарски. В Сърбия той събира материали и в Хилендарския манастир, пише епохалната си книга, бележеща началото на културното и духовното пробуждане на българския народ.

Бурния XIX век носи още по-силни сръбско-български връзки в областта на културата. Възраждането свързва сръбските и българските писатели като Вук Караджич, Доситей Обрадович, Йован Йованович Змай, Йован Стерия Попович и други, които проявяват интерес към българската книга, а през средата на XIX век голяма част от културната интелигенция на Сърбия и Черна гора са абонаменти на българските вестници Цариградски вестник, Макединия, Българско читалище... От друга страна сръбската преса се чете интензивно в България. Интересно е, че по това време в Белград и Крагуевац като пръв български печатар работи Николай Карастоянов. В повечето сръбски периодични издания, като например Српске новине, Гласник Српског ученог друштва, Летопис Матице српске и други, през тридесетте години от XIX век излизат новини за българската литература и обяви за абониране на българските периодични издания, книги и друго (*Савов 1*).

През шейсетте и седемдесетте години на XIX век в България са превеждани, но се четат и в оригинал, произведенията на Доситей Обрадович, Йован Раич, Захарие Орфелин и други. Особено популярен е Йован Стерия Попович[1], чиито драми са превеждани, но и адаптирани за българските читатели и зрители. Периода след освобождението на България от османското иго се характеризира с установяване на още по-тесни българо-сръбски литературни връзки, които се основават на интензивната преводаческа дейност на произведенията на Йован Йованович Змай, Джура Якшич, Петър Петрович Ньегош, Лаза Лазаревич, Симо Матавул, Милован Глишич и много други в България и превода на произведенията на Христо Ботев, Любен Каравелов, Иван Вазов, Петко Славейков и други в Сърбия. Политическата нетърпимост и Сръбско-българската война през 1885 г. не успяха да прекратят тази връзка.

Говорейки за резултатите от сръбско-българските литературни отношения от Освобождението на България до Балканските войни, известният български историк на литературата Илия Конев изтъква: "Колкото повече ги анализираме, толкова повече сме сигурни, че те свидетелстват за самите живи взаимоотношения, които се реализират между две литератури в духа на техните национални традиции, въпреки неблагосклонните за това политически условия "(149)

Бурното начало на XX век в сръбско-българските литературни връзки носи професионално сближаване от гледна точка на по-сериозен ангажимент на писатели и преводачи. На българската книжовна сцена се появяват писатели и литературни критици като Стилиян Чилингиров, Михалаки Георгиев, Петко Тодоров и литературния критик и историк Боян Пенев, които добре познават сръбската литература и работят по нейното популяризиране в България. От друга страна ценителите на българската литература в Сърбия Йован Скерлич, Бранислав Нушич, Миодраг Ибровац и други представляват българската литература на сръбските читатели. По това време в София е публикувана антология на сръбската поезия, а в Белград - Бай Ганьо от Алеко Константинов.

(Продължава в следващия брой)

[1] Драмите на Стерия са силно повлияли върху развитието на българската драматургия.

Сретение Господне и Денят на държавността на Сърбия

Православните християни на 2/15 февруари честват Сретение Господне. Това е един от 12-те големи християнски празника и един от четирите посветени на Божията майка. От 2001-а година това е и дея, в който Сърбия чества своя национален празник.

Сретение (слав.) - среща, посрещане. Празникът е установен в памет на следното евангелско събитие:

Четиридесет дни след раждането на Господа Иисуса Христа света Дева Мария донесла своя Младенец в Йерусалимския храм според Мойсеевия закон, който заповядвал, всяко първородно от мъжки пол да бъде посвещавано или представяно на Бога. Това било установено за спомен на избавянето на израилските първородни от смъртта, която поразила всички египетски първородни от човек до добитък (Изх 12:29). Затова всеки първороден, като собственост на Господа, бил длъжен с определена от закона цена да бъде откупен. А след навършване на 40 дни от рождението майката на първородния принасяла в жертва на Бога агне. Ако майката е бедна, принасяла гургулица или два гълъба. На този закон смирено се подчинила и света Богородица.

По това време в Йерусалим живеел един благочестив старец на име Симеон. Той с вяра очаквал идването на Месия – Христос, защото му било обещано от Светия Дух, че няма да умре, докато не види Месията.

Преданието разказва, че Симеон бил един от седемдесетте преводачи на старозаветния текст на Библията от еврейски на гръцки, които египетския цар Птоломей II Филаделф (285-246 г. пр. Хр.) назначил с тази преводаческа задача. На Симеона се паднало да преведе книгата на пророк Исаия. И когато стигнал до глава 7 стих 14, помислил, че в еврейския текст има грешка, като е казано: "Девица ще зачене и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил". Посегнал да поправи думата Девица, но ангел Господен го спрял: "Писаното е точно, затова нищо не поправяй! Ти няма да умреш, докато не видиш с очите си изпълнението на тия думи".

Сега по внушение на Светия Дух Симеон влязъл в храма, когато донасяли Иисуса. Той Го взел на ръце и в пророческо вдъхновение извикал: "Сега отпускаш Твоя раб, Владико, според думите си с миром, защото очите ми видяха Твоето спасение, което си приготвил пред лицето на всички народи, - светлина за просвета на езичниците и слава на Твоя народ Израиля!" Йосиф и св. Дева се чудели на тия негови думи. А той, като ги благословил, обърнал се към Мария и казал: "Ето, Този лежи за падане и ставане на мнозина в Израиля и за предмет на противоречия, и на самата тебе меч ще пронижe душата, за да се открият мислите на много сърца" (Лука. 2:25-35).

Караджордже Петрович вдига народа на въоръжена борба за освобождение от турците

Тия думи, тогава не напълно ясни за ония, които ги чули, са ни обяснени чрез земния живот на Спасителя. Той дал на народите нов закон – закона на любовта и благодатта, но Самия Той и Неговото учение станали за мнозина предмет на спорове и противоречия. А пресвета Богородица по време на страданията и кръстната смърт на своя Син преживяла такава скръб, че действително меч пронизал душата ѝ.

Освен св. Симеон, още и пророчица Анна познала в Младенеца Иисус обещания Месия – Христос. Анна, дъщеря Фануилова, овдовяла млада, но не се омъжила втори път, а се посветила на служение на Бога, намирала се постоянно в храма и очаквала с твърда вяра идването на Спасителя. Като видяла Иисуса, тя започнала да слави Бога и да говори за Младенеца на всички, които очаквали избавление чрез Месия – Христос.

Христовата църква причислила Сретение Господни към дванадесетте велики празници в годината, а на другия ден след този празник чества паметта на свети Симеон Богоприемец и на пророчица Анна. Този празник, установен още в ранните векове на християнството, започнал да се празнува особено тържествено от времето на византийския император Юстиниан Велики (527-565 г.).

А ето защо в деня на празника Сърбия чества и своя национален празник - Деня на държавността. Празникът е определен поради две важни за страната исторически събития, станали именно на Сретение Господне – 1804 г. в Орашац е започнало Първото сръбско въстание, когато вождът Караджордже Петрович вдига народа на въоръжена борба за освобождение от турците. По-късно през 1835 г. в Крагуевац е приета първата конституция на Сърбия, а знаем какво конституцията представлява за една държава. Определено важни събития за страната, които заслужават да бъдат помнени и тачени от всички поколения.

Честит празник и приятно прекарване на почивните дни!

Подготви: Д. Христова

Започват Великденските пости

От понеделник (19/6 февруари) православният свят навлиза в най-светлия период на годината - спасителния Велик пост или Света Четиридесетница. Той е най-строгият през годината. В продължение на седем седмици на трапезата не са разрешени месни и млечни продукти. Според православната традиция постите се извършват в памет на 40-дневния пост на Исус Христос, за очистване на телата и душите, и достойна подготовка за посрещане на най-големия празник на Православието - Възкресение Христово, Великден. Св. Василий Велики нарича поста "лекарство срещу врага".

До Неделя Сиропусна, Сирни Заговезни (18/5 февруари) - може да се яде мляко и всякакви млечни продукти, яйца и риба. Забраната за тях идва след Сирни Заговезни до Великден. До Сирни заговезни трябва да приключат всички сватби, защото през Великия пост до вторник на Светлата седмица не се позволява църковно венчание.

Църквата казва - трябва да постиш със сърцето си. Иначе по-добре не го прави. И търси прошка, само когато осъзнаеш грешката си, а не по задължение в един ден от годината. Целта на постите е чрез въздържание и воля да прочистим тялото и да проясним съзнанието. За да стане пълноценно това обаче трябва да вярваме в начина, по който го правим. В противен

случай лишенията през тези 40 дни губят своя смисъл. Постът е доброволен акт. Ако искате морално удовлетворение, душевен покой и опрощение, сами може да изберете, как да ги спечелите.

Истинският пост е отдалечаване от злото, задържане на езика, успокояване на гнева, отлъчване от похотта, празнодумството, лъжата и клетвопрестъплението. Лишаването от всичко това е пост истински и благоприятен. Трябва добре да се осъзнае, че ако спазваме духовния пост, толкова по-лесен става телесният. Духовният пост стои над телесния, защото Сам Господ определя, че "не това що влиза в устата осквернява човека, а онова що излиза от устата, то осквернява човека") (Мат.15:11)

От историческите източници, останали от онова време, се вижда, че нашите прабаби и дядовци всъщност повече от двеста дни в годината са били в пости, не са консумирали месо, млечни продукти, яйца! При това е установено, че постите са спазвани поголовно и стриктно, включително и от децата. Никой не е готвел на децата отделно, те са консумирали също постна храна двеста дни в годината! Нещо повече - в миналото хората не са разполагали с растително олио и следователно не са го използвали в този период! В църковния календар е разрешено само в празнични дни по време на поста риба и елей (когато го е имало). И нека добавим, че в православния календар и до ден днешен няма корекция: канонът и сега, както и преди, предлага същия църковен пост!

Изключително важно значение има заключителния етап на поста – приемането на св. Причастие, което е най-великото тайнство на Христовата Църква. При него участващият приема Тялото и Кръвта Христови под видимата форма на хляб и вино - духовно спасение и телесно здраве. И то представлява награда за целия труд, положен през изминалите 7 седмици. Църквата е запазила многобройни свидетелства за изцеление след приемане на св. Дарове, но най-великото чудо се извършва в човешката душа.

Леки и спасителни пости на всички!

Подготви Д. Христова

Съдба

Една седмица преди Коледа в София се изсипа сняг. Белите снежинки падаха на парцали, но заради все още високата температура не се задържаха по улиците. Добре, че с приятелката ми Цвети бяхме седнали на кафе и през прозореца на големия магазин наблюдавахме снежинките.

- Харесва ми този магазин. Често пазарувам в него, асортиментът е богат и има неща за всеки вкус. Как е тръгнало, в момента ще ни бъде много полезен – ще си купим чадъри. Добре, че сме тук, представи си сега да сме някъде по Бесна Кобила, започна Цвети.

Кафенето бе пълно с хора. Погледнах през прозореца. Вдигнах очи към небето, набраздено от облаци. Снежинките продължаваха да падат. И тъкмо когато бях готова да обърна гръб на тази гледка, някой отстрани сякаш ме повдигна. Беше тъничък глас, почти писукане, което ме извади от унеса. Спрях, поколебах се за миг, но все пак реших да погледна. До мен стоеше около осемдесетгодишна жена с невероятно тънка талия, облечена в готварска туника, с готварска престилка и шапка. Прическата й беше изрядна, гримът и тоалетът - също. Кожата й сияеше...

- Извинете за безпокойството, просто ми бе любопитно да попитам откъде сте. Споменахте Бесна Кобила. И аз съм оттам, от Барйе. Богородка се казвам, тук работя като помощник-готвач. Ако не възразявате, бих Ви почерпила с по едно кафе...

Бяхме учудени, погледнахме се с Цвети и се засмяхме. Откъдето и да минаваш – просто трупаш опит и събираш знания, но в края на краищата, винаги стигаш там, където си тръгнал – стига да не спираш и да опитваш отново и отново.

- Извинявайте, че ви поднасям кафето в пластмасови чашки. Аз лично предпочитам да го пия в порцеланова чаша, но тук нямаме... Всъщност имаме две, но управителката ги пази за един професор. Той също е от нашия край. Работи тук и често се отбива в кафето. Със сина му, който също е преподавател, са създали едно здраво ядро приятели и винаги след футбола са тук. Починат си малко, пийват си кафенце и вода, понякога и дюлева ракия. Винаги ме канят. Един ден професорът ми подари локум. Заповядай, лельо Барйе, локум с орехи, произведен близо до твоето родно село. Отварям го, разглеждам, орехи няма, а то пък с дребни букви написано „локум с вкус на орехи". Голям смях падна. Заповядайте, кафето е от машина...

Погледнах към леля Богородка. Спомних се за Барйе – селото сега прилича на вековна руина, без

къщи, кошари, хора... А и когато бяха поддържани, къщите бяха с ниски тавани, а в стаите нямаше нито маса, нито столове, огнището като че ли заемаше цялото пространство...

- Майка ми, лека й пръст, почина твърде млада. Спомям си, че гласът й бе като на птиче - крайно слаб, крехък и едвам ли можеше да го чуе друг освен мен. Но устните върху лицето продължаваха да се движат, беззъбата уста се отваряше все докато писукането не се превърна в гъргорене, а после и то уморено угасна. Останахме сами с баща ми. Имахме няколко овце и една крава. Баща ми се опитваше да се занимава с изкуство – правеше дървени лъжици. Продаваше ги в града. Един ден там бе уговорил да ме „цени" в Буяновец при някакъв богаташ. Живеели сами с жена му. Синът и дъщерята им били във Враня и си идвали веднъж месечно. Вече на следващия ден бяхме у тях. Добри домакини бяха. И сега ми липсват. Станах пастир на биволиците, а от време на време надглеждах и магарето. Имаха голяма овощна градина. В друга отглеждаха домати, пипер, люти чушки, картофи, чесън, лук, та дори и ягоди. Имаше място и за люцерна и царевица. Срещу надница, не си спомям какви пари бяха, щафета салам и един хляб, поминък у тях изкарваха много хора...

От съседната маса се чу шум. Трима души спореха за кафето. Хората, които пият три до четири чаши кафе на ден, е по-вероятно да извлекат полза за здравето си, отколкото да си навредят, твърдеше единият. Истината трябва да се казва, а тя е, че кафето е откровено вредно за здравето и клетките ни пищят от ужас, понеже една чаша кафе се равнява на средно 30 чаши вода. Знаеш ли какво означава да изпиеш три кафета, това е като да изпиеш 90 чаши вода! Кафето мирише на дим, пръст, гнило зеле и котка. Затова аз не пия кафе, а само бира, настояваше третият. Бяха интересни: всеки искаше да говори, но нямаше търпение да изслуша другия.

- Моя хазяин всяка есен, както и другите му съселяни, продаваше продукцията си навсякъде, но най-много в града и Враня. На Кръстовден с биволите и закачените няколко каруци, пълни с чушки, зеле и домати, потеглихме към Босилеград. Пътувахме с дни, но аз бях много щастлива... Спомням си как на главната улица в крайграничното градче по земята бяха наредени тумбести стомни, шарени, изрисувани ръчни чинии, чаши, високи и ниски вази, саксии, пепелници. Цветовете им преливаха от землисто-кафяво през жълто, синьо, зелено, бяло и червено. По-нататък върху бордюра бе седнал възрастен мъж и плетеше кошници. Пръстите му сръчно извиваха върбовите клони, преплитаха ги една с друга, усукваха ги. До него бе седнал баща ми. Със закръглената ножка с дръжката от рога на овена, който заклахме, когато майка почина, дълбаеше липовото дърво и правеше легенче, голямо, колкото едно яйце. След него бяха наредени платове, а след това шапки – барети, бомбета, цилиндри, кепета, ушанки, калпаци. Накрая към „андако" бяхме ние – пиперкарите. Набързо ме омъжиха, тук в България...

Погледнахме се с Цвети. Животът е пътешествие, което не е прав или еднопосочен път – има много обратни и остри завои, много стръмни пътища и задънени улици.

- С много добри хора се запознах в Буяновец, много човещина срещах у тях. Опитвах се и аз да бъда добра и отзивчива. И сега ми е топло на душата. Гълъбин, мъжът ми, бе много отдаден на работа. Беше миньор в рудника в Средногорието, но като че ли се надпреварваше с времето, гонеше минутите, навръзваше ги на възли. Не спираше. Работеше ден и нощ. Къщичката ни бе малка, но уютна, а с нас освен майка му, свекърва ми Вакла, живееше и зълвата Тополка. Назначиха ме на работа в комбината. В свободно време изкарвах биволите на паша. Пак биволици! Една се казваше Ена и аз много си я обичах. Наскоро получих хабер, баща ми умрял. Не можах да отида на погребението. Такива бяха времената. Почина и свекървата. Вакла живя достойно, въпреки онкозаболяването. Имаше рак на гърдата. Една година по-късно Тополка се омъжи наблизо в селото. Останахме сами с Гълъбин и двете биволици. Мъки. Няма кой да ги дои. А нали знаете, ако биволицата реши няма да позволи да я издоиш. Скрива млякото и работата не става. Когато свекървата почина, съседката Давидка обличаше нейните дрехи и така влизахме в обора... след няколко дни биволицата разпозна другата жена и настана хаос – рита, реве... От всички жени в махалата най-много обичах леля Давидка. Приличаше на леля Йона от долната махала, с тънка талия и малко накуцваше с десния крак. И постройката на леля Давидка приличаше на къщата на леля Йона в Клисура, бе разкошна - с 12 стаи и осем балкона. Много пъти съм спала у леля Йонини, тя бе подслонила много миньори от графитените рудници. Баща ми също бе миньор закратко, разказваше леля Богородка.

На бара бе спряло високо русо момче със зелени очи и с татуировки на двете си ръце, между палеца и показалеца. До него стоеше млада дама с червена шапка и нови дънкови дрехи. Трите на съседната маса продължаваха да спорят, но сега за някакъв техен приятел Евстатий, на каква тема е защитил докторантурата във ВУЗ-а.

- Една вечер се прибирам късно с биволиците. Гледам пред нашата къща се насъбрали много хора, разпознавам колегите на мъжа ми. Наблизо, под старата круша, в достолепните си одежди, които обличаше, когато някой се ражда или умира, чакаше селският поп. Няколко цигани с разгърдени ризи, стояха облегнати на лопатите на метри от него. Въздухът бе замръзнал. Нещо е станало. В рудника се случила беля и Гълъбин останал в капана под земята. Останах сама. Мина се малко време, нещата се промениха. Земята стана скъпа. Зълвата Тополка и мъжа й взеха да ме пъдят. Дадоха ми някакви пари и аз дойдох в София. Намерих работа като готвачка. Изкарах пенсионна възраст и се пенсионирах. Сега помагам тук на главната готвачка... Утре е неделя, ще отида да се помоля на Бога за милост и благоволение.

Жената просто искаше да поговори с някого. Тръгнахме си. Снежинките бяха спрели. Чешмичката пред магазина, на която й казваха фонтан, хвърляше весели пръски във въздуха. Едно старо куче мърдаше мързеливо с уши под стрехата.

С. Б.

Марин МЛАДЕНОВ

Моят земляк

Моят земляк е с душа широка,
с усмивка вечна, искрена и дълбока,
он бугарско-шопски везе и жури,
а и српски може – ако који падеж претури.

Моят земляк сливовица обича,
да пее и играе, по сватби да тича.
за госта свога кошуљу своју смиче
и јагње бело на ражањ натиче.

Моят земляк е малко грубоват,
по дума искрена обича като брат,
често се деси: на оба језика псује
или жаоку у пристојност обује.

Моят земляк не е теоретик
и не обича военния щик.
Али воли људе земље ове своје
и презире било које шоњенске боје.

Моят земляк порти не затваря
и за всички съдцето си отваря,
није важна реч, ни ношња нека
он само тражи доброга човека.

Планинарски химн

Планинар съм, с това се гордея и за планината винаги милея!
Хайде, хайде, хайде, планината ни зове
да се изкачим горе, на планинските върхове!
Всекиму е мило да се изкачи на планинско било - над горица,
дето се вият орел и орлица.
На планинарите е много мило, когато са на планинското било -
правят си уникални снимки и отгоре гледат прекрасните хоризонти!
Над планинско било знамета се вият,
а долу в полето жита зреят и песни се пеят!

Ех планини, красавици, хубавици!
През пролетта и лятото сте зелени,
прекрасни като сърни и елени,
като бели гълъбици, най-хубавите птици!
Може ли някой да не ви обича, а планинар да се нарича?

Планини, планини, истински бисери природни,
в себе си криете хубости чаровни!
Вие сте майки на горите буйни,
на студените потоци, на билките лечебни,
на пространните пасбища, на цветята миризливи,
и на какви ли още не същества живи!

Ние живеем и обичам да обичаме,
а най-много обичаме планинари да се наричаме.
Винаги време ще намерим
на любимите планини да се катерим!

Воля имаме - желание също,
Бог ще ни даде криле и всичко необходимо
да се изкачим на планината
и от билото да полетим към луната.

Къде и да живея - за планините вечно ще милея!

Милко Александров

Ухания

И този дъждовен ден владееха дюлите. Аромата им с дни не излизаше от стаята. Обгърната с големия вълнен шал, седеше до прозореца и гледаше как дъждовните капки се свързват, как се борят и как се протягат като игриви, прозрачни червеи. Тя искаше да се присъедини към тях и да разтегне себе си колкото може, и по този начин да протегне тъгата, която лазеше навсякъде по нея. Търсеше каквото и да е, наричащо се баба... Чорапи, чехли, бурканчета със сладко от сливи, нежния глас, с който разказваше най-прекрасните истории... Баба умееше и да мълчи по своя старчески, старомоден начин - разумно, с тайнствена усмивка на лицето си, като прабаба й Милева на картинката над стария шкаф. До вчера всички тези неща бяха там и оттам с последния куп влажна земя, която двама непознати и мрачни мъже хвърлиха върху гроба на баба й, отлетяха... Или не... Тя се изправи. Усещаше, че всеки кокал в гърба й се пука и взе вълнените чорапи от рафта, които баба й изплете два дни преди да си замине. Те още ухаеха на нея. Миришеха на седянките, за които тя разказваше, на кофичките с прясно мляко, на ракия, на топлия хляб от огнището, миришеха на вълната от стана и варената царевица от гърнето.... Всяка история на баба имаше своя миризма и всички истории на баба я последваха навсякъде. От малка тя им се наслаждаваше и ги съхраняваше в паметта си. Изтегляше най-ароматните картини от миналото и убедително ги представяше на приятелите си... Беше малък пратеник от миналото на баба... Горд пазител на уханията... Какво ще стане, ако утре изчезнат миризмите от историята на баба? Погледът й се спря върху тайнствената усмивчица на бабината прабаба Милева... Усмивката на баба... Нейната усмивка... Под пожълтялата снимка три големи, блестящи дюли... Ухаят... Още по-силно прегърна вълнените чорапи... Тук някъде е и баба...

Елизабета Георгиев

Поетични мигове

Аз, невидимата точка във вселената

Аз, невидимата точка във вселената
капка вода в океана
само зърно пясък в пустинята...

Какво мога аз сама?

Да променя света?
Не мога.

Мога да правя добри дела
една усмивка е достатъчна
във вселената загадъчна...

А какво повече от това?

Таня Джорджевич Петрова

Изкушение

Облак от пясък като двуколка полунощна,
С тропот кънти в пустинен мрак.
От змии и скорпиони тръпки побиват,
А зверският рев - предупредителен знак.

Нийде на хоризонта реки от кервани
Да пренасят солеността на морета далечни.
Мъдрости знайни от времена давни
Ще си останат само спомени вечни.

Подадена ръка страсти приграбва
И очарователен аромат дразни като луд
Изкушеника неудържимо примамва
Да прекъсне пост и предаде се на блуд.

Пустиня, слънце убойствено напича.
Нито трохичка хляб, нито капчица роса.
Ето сянка, пълзи в мрежа пясъчна
С образа на Луцифер - синът на зора.

Красив, както преди изгонен да бъде:
Усмивка блажена, говор фалшиво трогателен,
Дълбока въздишка, с обич пълни гърди,
Подава ръка за договор помирителен

И каза: Ако си Син на Бога, кажи
Хляб нека да станат тези камъни!
Писано е: Не само с хляб ще живее човек,
А с всяко слово изречено от Божите уста.

Отговори Исус, предизвикателен и строг,
И смело и с душевен покой
Продължи мисията за радост на всички
В името на Светия Дух и Отца Свой.

А дяволът пак: Под моята закрила
Човек има неограничена свобода.
Тоз, който веднъж усети изобилие,
Не служи вече нито светеца, нито на Бога.

След всички искушеня Исус рече:
Махни се от Мене сатана, защото
Писано е: На Господ Бог свой
Покланяй се и на Него служи.

Тогава Луцифер придоби
Застрашителен вид, физиономия грозна,
Отвратително същество с копита и рога
И изчезна в пустинен ураган.

След него вятар отнякаде захуча.
Залеза му направи от времената давни.
Във вселената силно песен прозвуча
Отец, Син и Свети Дух станаха по-славни.

Симеон Костов

Представяне на книгата на Радица Божилова

* Радица Божилова е родена на 13 януари 2000 година. С пълно отличие завършва основното си образование в Босилеград, а след това записва тукашната гимназия и в момента е ученичка в четвърти клас. През цялото си образование се учи на майчин български език. Тя е многостранна личност, интересува се от поезия, литература, физика, астрономия... Обичта й към поезията се ражда още от детството. Радица проявява талант и за рецитиране и участва в състезания, в които постига забележителни успехи. Пише в символистичен стил, а някои от любимите й писатели са Никола Вапцаров, Христо Смирненски, Теодор Траянов и др. През 2016 година е издала първата си стихосбирка със заглавието „Изповеди на сърцето", в която освен стихотвотворения са поместени и няколко символистичи и философски есета.

„Ирис" е плод на таланта, вдъхновението и творческите умения на младата босилеградска поетеса и писателка

Центърът за култура „Босилеград" и Народната библиотека „Христо Ботев" миналата седмица в тържествената зала на Културния дом организираха представяне на книгата „Ирис", автор на която е младата босилеградска поетеса и писателка Радица Божилова, ученичка в четвърти клас на босилеградската гимназия. Издател на книгата е Народната библиотека.

На промоцията присъстваха съученици на Радица, нейни учители от гимназията, любители на литературното творчество, граждани и др. Сред присътващите бяха и родителите на авторката, Руска и Новица Божилови, брат й Драган, нейни роднини и близки, кметът Владимир Захариев и др.

Освен за самата книга авторката говори и за творческия си път, за идеите и мотивите за създаване на творбите и за пътя до публикуването на книгата. На промоцията говори и Деян Миленов, преподавател по български език в гимназията, който е написал и предговора. Между другото той изтъкна, че „Ирис" е плод на таланта, вдъхновението и творческите умения на младата писателка. Произведението е сборник с разкази, есета и стихотворения, композиционно подредени като дневник.

Като цяло творбите излъчват оптимизъм и вяра, която мигновено пленява читателя. Темите и мотивите в тях са винаги актуални и неизчерпаеми и докосват сърцата на всеки един от нас. Поезията на Радица е обагрена с емоционалност, искреност, интимност, която пленява със своите цветни нюанси и тонове. Таланта й може би се крие в корените, защото тя е внучка на вече покойната преподавателка по български език и литература Милена Божилова, която през целия си трудов стаж се е грижила усърдно за опазването на българския език и култура сред младото поколение в босилеградския край.

Миленов подчерта и че Радица несъмнено ще стане част от богатата плеяда поети и писатели на българското малцинство в Сърбия, като добави: „Предвещавам на авторката много професионални и лични успехи. Нейното творчество ще мине пределите на нашите граници и някой ден стиховете и разказите й ще обогатяват страниците на христоматиите".

В продължение на програмата авторката и нейни съученици четоха стихове и разкази от книгата й на български и на сръбски език. Публиката въодушевено слушаше любовните стихове, които при всички събуждаха най-съкровени чувства, като творбите за социалното неравенство, необятната вселена и нейните природни закони и неразгадани тайни, за екзистенциалните въпроси, които ни вълнуват...

П.Л. Р.

Димитровградската туристическа организация на два панаира

Спортно-туристическият център Цариброд за първи път тази година участва в четиридневния Международен панаир на активния туризъм в Любляна, Словения, на който преди всичко се представя почивката в природата. С цел представяне на домашните, но и на туристическите потенциали на страните от региона, на 29-ия по ред панаир били представени дестинации, подходящи за планинския туризъм със съпътстващите го съдържания. По време на панаира, от 31 януари до 3 февруари, освен „шушеницата", „айвара", старопланинските сирене и кашкавал, Спортно-туристическият център Цариброд представил и всичките спортни мероприятия, които се организират в града.

Втората проява, в която СТЦ взе участие, е мероприятието „Празникът на виното" в братската Община Асеновград, Р България. Тук царибродчани представили туристическите потенциали на общината, мероприятията и различни продукти от нашия край. Както и миналата година, и този път жителите на Асеновград били въодушевени от домашното сирене, скарата и домашната ракия, които опитали на щанда на СТЦ. Интереса на посетителите бил изключителен, а най-предлаганото мероприятие било „Дните на царибродската шушеница 2018", на което тази година се очакват голям брой посетители от Асеновград.

Д. С.

Стартира новият сезон в градската галерия

С премиерната изложба на творби, сътворени по време на миналогодишния 53-и по ред пленер „Сичево 2017", димитровградската галерия „Методи Мета Петров" даде начало на новия си сезон. На откриването на изложбата в петък вечерта присъстващите поздрави управителят на ведомството Зоран Андонов, който между другото каза, че всяка година по традиция годишната програма започва с изложба на художествени творби от международния пленер в Сичево.

„Изложбата е плод на сътрудничеството между димитровградското ведомство и Галерията на съвременното изобразително изкуство в Ниш, които след приключването й в Ниш са я предоставили на Димитровград. Експозицията съдържа 20 творби на 11 художници, участвали в 53-ото издание на този престижен пленер", каза Андонов. Той припомни и за историята на Пленера „Сичево", като подчерта, че е един от най-известните в тази част на Балканите, основан през далечната 1905 г. Тогава известната художничка Надежда Петрович е събрала своите колеги от Хърватска и Словения с идеята чрез този вид културно сътрудничество да се започне с опазването на художествената традиция и усъвършенстване на творчеството в областта на художественото изкуство.

Експонираните платна са изработени в техниките - масло върху платно, акрил върху платно и комбинирана техника, а техни автори са: Миряна Анджелкович, Александър Девич и Александър Миланович от Ниш, Миомир Мишо Вемич (Черна гора), Мартин Дуе (Норвегия), Милан Джурич (Унгария), Синиша Жикич, Слободан Милосавлевич Гане и Душан Митич (Белград), Снежана Манасич (Панчево) и Тони Четлески (Македония).

Прекрасните пейзажи и картините с преобладаващи светли и слънчеви тонове ще бъдат на разположение на посетителите на галерията в Димитровград до края на февруари месец.

Д. Х.

Промоция на книга на Дияна Йеленкова в НБ „Детко Петров”

„От лексиката на Димитровград”

*** На промоцията говориха филолозите Елизабета Георгиева и Радко Ставров, а мнението си споделиха и множество посетители.**

Народната библиотека „Детко Петров” неотдавна организира промоция на книгата „От лексиката на Димитровград”, автор на която е димитровградчанката Дияна Йеленкова. В книгата, която всъщност представлява нейния научно-изследователски труд, с който е получила научната степен мастер във Философския факултет в Нови Сад, са залегнали около 2200 лексеми, които се ползват в местния говор в Димитровградския край.

Още като малка тя проявила интерес за шопския говор в своята среда и се натоварвала дори да го приведе в граматичен ред. На промоцията говори представителката на библиотеката Елизабета Георгиева и гимназиалният учител по сръбски език и литература в димитровградската гимназия Радко Ставров, и двамата филолози.

Между другото те споделиха, че Йеленкова е вложила огромен изследователски труд, за да създаде творбата. Според оценката им става дума за ценен изследователски материал за местния шопски говор. Изключителното произведение на авторката на промоцията похвалиха множество посетители, сред които и Славко Стоянов, димитровградчанин, който живее в Нови Сад и който заедно с димитровградския частник Ивица Истатков й е помогнал финансово книгата да се отпечата.

Проявата се проведе частично на сръбски език, а частично на местния шопски диалект. На моменти плени спонтанността на участниците, като Радко Ставров каза, че най-автентична за него шопска дума е съществителното „бробиняк” (мравка). Разговорът придоби симпатичен вид, тъй като Георгиева като водеща често „правеше справки” с Йеленкова „как да се изрази на шопски”, докато самата авторка като „най-скъпи” шопски думи определи следните: „шопелћа”, „мърждори”, „извружи”, „натърскуйе”, „сръткав” и др.

Младата писателка сподели и това, че с проучването на шопския говор ще продължи да се занимава и занапред и оповести, че подготвя и второ издание на книгата си, което, разбира се, ще съдържа още по-голям брой думи и изрази.

Като симпатична историйка Дияна напомни за множеството нещастия, които я сполетявали при подготвянето на труда, примерно: компютърните програми често заличавали апострофите над определени букви, с които

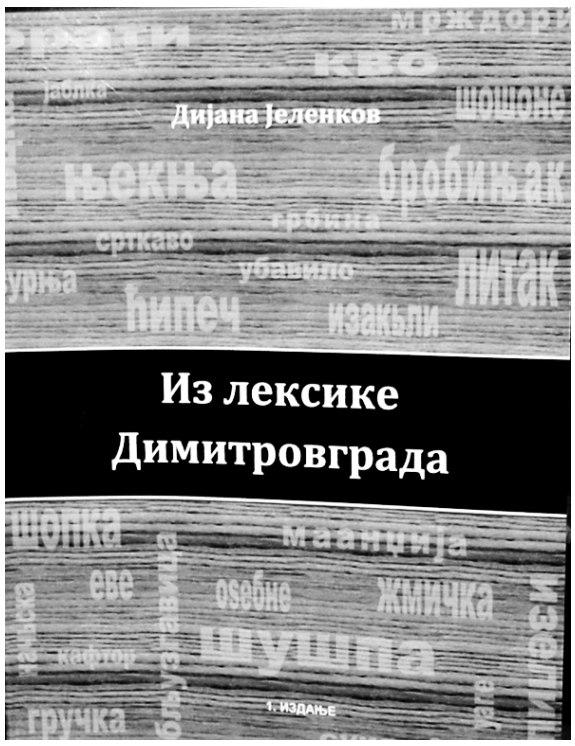

определяла ударенията и вместо тях в текста се появявали квадратчета; финалната версия на творбата насмалко била заличена, поради засечка в комютъра й; дискът, в който съхранила творбата си по електронен начин, й паднал от третия етаж, но „останал жив”... „Книгата сякаш не искаше да се отпечата, но въпреки всички злополуки бях упорита и тя все пак видя бяло видело”, сподели по присъщия за нея симптично-ироничен начин Йеленкова пред публиката.

По време на промоцията се задвижи интересната дискусия, в която участваха и посетителите, по въпроса дали шопския говор е смущавал местните жители, които са продължавали образованието си във факултетите в Сърбия и България.

От няколко години Дияна Йеленкова се подвизава в журналистиката. Един е от стълбовете на информативния портал „Фар”. С еднакво успешност пише статии и на сръбски и на български език.

Родена е преди 30 години в Димитровград, завършила е сърбистика във Философския факултет в Ниш, след което образованието си е продължила във Философския факултет в Нови Сад, в който през 2014 година е придобила научната степен мастер.

Освен журналистически статии, пише и поезия, и проза. Автор е на поетично-прозаичната творба „Докосване”. Получавала е награди от няколко литературни конкурса.

Б. Димитров

In memoriam

Сбогувахме се със Сретен Игов

Замина си още една от легендите на Цариброд. Този път плеадата на известните царибродчани в Царството небесно придружи Сретен Игов, известен с прозвището си Шефат. Игов почина на 9-и, а бе погребан на 10-и февруари в Царибродските гробища.

Сретен Игов е роден през 1937 година в село Верзар, но почти и не живее там, а в Цариброд, където завършва основно и средно училище. Следвал е във Философския факултет в Белград, специалност история на изкуството.

За какъв талант и радетел в областта на културата става дума, свидетелства неговото дело. Игов е работил в Центъра за култура в Димитровград като референт за художествената самодейност и като художествен директор. Като такъв особено се ангажира върху подобряването на изобразителната култура. За приноса си в областта на културата получава „Септемврийска награда“, а като сценарист на театъра „Христо Ботев“ многократно е награждаван за оригиналните си сценографии на бройни републикански фестивали на любителските театри. В полето на културата работи цели двадесет години. Следващите двадесет е постоянен кореспондент на предаването на български език по Радио Ниш. Освен това е бил и сътрудник-оператор на ТВ „Журнал“ - емисията на български език, която се излъчваше по държавната тогава РТ Белград. Сретен Игов е и редовен сътрудник на вестник „Братство“, детското списание „Другарче“ и списание „Мост“, в които има свои рубрики. Сътрудничи и с вестник „Вечерне новости“.

Отличава се с извънмерна щедрост и себераздаване и ето какво постига за своя град - един е от учредителите на РТВ „Цариброд“ и кабелната телевизия, както и на Културно-информационния център на българското национално малцинство. Основател е на Музейната сбирка и инициатор за откриване на градската галерия към Центъра за култура. Организира първата изложба на царибродските художници, в която участва със свои творби. Автор е на книгата „Оброчните кръстове култово знамение“, публикувана 2013 година, и на албума „Старата Царибродска чаршия“, публикуван 2014 година. Преди десетина дни излезе от печат и книгата му „Ош пърц“ с подзаглавие Смешки от царибродския край, издател Народна библиотека.

Взима участие в няколко съвместни изложби, а прави и две авторски „Димитровград някога и сега“ – комбинация на фотографии и художествени картини, и изложбата, която се състоя през декември 2016 г., на която се представи с повечето жанрове в изобразителното изкуство – акварели, рисунки, портрети, икони, скулптури...

Беше всестранна личност, а даваше и раздаваше своите материални и духовни притежания без колебание и корист. Смятам за привилегия това, че го познавах и сътрудничих с него.

Поклон и вечна памет за човека, оставил много в културното хранилище на Царибродско!

Д. Х.

Реакция на читателите

Приспан въпрос за Цариброд без скоби

На 20 февруари се навършват 68 години, откакто Цариброд беше преименуван в Димитровград с указ на Скупщината на Социалистическа Република Сърбия. Тогава бе постановено решение, с което да се засвидетелства дружбата между Тито и Димитров. Последното не донесе просперитет и благоденствие на населението от този край, както беше обещано.

След рухването на бивша Югославия – всички градове, носещи Титово име – върнаха старите си наименования. И в България отшумя името на Димитров, беше махнат мавзолея му и бе му определено заслуженото място в историята. И Сърбия и България се освободиха от този баласт на историята – само Димитровград все още не може. Почти седем десетилетия пишем Димитровград, а в скоби Цариброд. Досега имаше няколко инициативи този въпрос да се реши, но без успех. Просто е нелогично защо ние да тачим и въздигаме името на Димитров, ако родната му страна се отказала от това?

Затова нека върнем старото, хубаво, царско име на родния ни градец - ЦАРИБРОД!

Матея Андонов

Възпоменание!

На 15 февруари се навършват ШЕСТНАДЕСЕТ ГОДИНИ от смъртта на нашата мила съпруга, майка, тъща, баба и прабаба

ПЕТРИЯ СТОЙЧЕВА

Винаги ще бъдеш в нашите сърца и мисли!

Съпругът Петар, дъщерите Нада и Дана със семействата си

Тъжен помен

На 24 февруари 2018 г. се навършват 18 ГОДИНИ от смъртта на нашата мила сестра и леля

КОСТАДИНКА ГОГОВА – КАЯ
от Ниш

Винаги ще те носиме в сърцата си.

Твоите Оливера, Любица, Биргида

Вицове

Отива един мъж при доктора:

- Имам проблем. Когато спя, хъркам. И то много силно.

- Е, това пречи ли на жена ви?

- Аз не съм женен.

- На съседите?

- Нямам съседи.

- Тогава какъв е проблема?

- Ами заради хъркането на четири места вече ме уволниха...

***

- Докторе! - обръща се младеж към доктора, - Моля, за ръката на вашата дъщеря.

- Не си и мечтайте за това - съдейки по вида ви, вие имате болни бъбреци.

Огорчен младежът се обърнал да си ходи.

- Изчакайте! Дължите ми десет лева за консултацията.

***

Жена е при доктора:

- Докторе, помогнете на мъжа ми. Непрекъснато си бърка в носа.

Доктора:

- Е това не е толкова голям проблем, дори аз го правя от време на време.

Жената:

- Ама докторе той си бърка в носа с пръстите на краката!

***

Обаждане до доктора:

- Докторе, моят мъж постоянно кашля и грухти, кашля и грухти... Това свински грип ли е, или при психиатър да го водя?

***

Докторе, грух-грух, каква е разликата между свинския грип, грух-грух, и обикновения грип?

- Уважаеми, грух-грух, свинският грип на практика, грух-грух, по нищо не се различава от обикновения!

***

Уважаеми граждани!

В настоящия момент в света бушува епидемия от параноя.

Да се познае болния е лесно: той носи маска.

***

Продължително разглеждане на болния може да доведе до заразяване.

Ако сте почувствали непреодолимо желание да си сложите маска - поздравления, вие се заразихте от параноя.

За всички случаи на параноя следва незабавно да съобщите на доктор.

***

Докторе, болен съм, имам температура, боли ме гърлото, кашлям, обща слабост. Това свински грип ли е?

- Анализите, уважаеми, показват, че имате обикновена атипична пневмония, а за нея вече фармацевтите и медиците си получиха своя дял, впрочем както и за птичия грип. Затова, кихайте на воля и пийте чай с лимон. Вие на практика сте здрав! Следващия!

***

Мъж болен от грип, с висока температура, червени очи и плувнал в пот говори по телефона:

- Три седмици!!! Докторът може да ме прегледа чак след три седмици!!! Ама аз може да умра дотогава!!!

Спокоен глас от другата страна на жицата:

- В такъв случай, помолете съпругата си, да ни позвъни и да отмени визитацията...

***

Пристига болен при лекаря и казва:

- Докторе, дайте ми лекарство срещу алчност, но да е повече, ПОВЕЧЕ!

***

- Докторе, имам грип, какво ще ме посъветвате?

- Застанете по-далеч от мен.

Афоризми
Симеон КОСТОВ

♣ В брака внесе всичката си любов и имот, а едвам изнесе жива глава.

♣ Ако хлябът е отрова, тогава на народа му трябват игри и отрова.

♣ Изнасяме мозъци, а внасяме памет.

♣ Обърнах и другата буза. Но не по-малко боли.

♣ Имаме много будали, но известни са само тия на върха.

♣ Балканът е много интересно място за инвестиции - военни.

♣ Бялото знаме не значи, че сме се предали. Това е знак на нашата невинност, която ни отне победителя.

♣ Здравето влиза през устата, а от устата излиза отрова.

♣ Децата трудно се лъжат. Затова не им позволяват да излизат на избори.

♣ Курта и Мурта се помириха. Магарето, което яздеха, разделиха на две части: позиция и опозиция.

Уважаеми читатели,

Вестникът все още е безплатен. Читателите, заинтересовани да го получават на домашен адрес, за повече информации могат да се обадят в редакцията. Единствено, което те трябва да заплатят, са пощенските разходи, които на годишно ниво възлизат на 600 дин.

Редакцията

Здраво деда Мане

Че ти пишем нещо, ама немой да се кръстиш и чудиш и да мислиш дека измишльам. Све йе тека ко що съм написала, ама само йош край нема. Дойде дома комшиката, ти гьу знайеш, дода Шута на Мърдогузицуту жената, седомо да пийемо каве и поче да ми орати. Свекървата вой имала брата у йедно село отуд границуту и он лани умрел. Синат му Цветан решил да си оправи наследството и приявил дека баща му имал сестру женьену у Сърбию, те свекрва вой. Она беше добра женица, Бог да вой душу прости, умре одавначка и он съга дошъл да види кво че праве с наследството. Моят и брат му, каже комшиката, нече нищо у Бугарско, те тека и ньиньият имот си пустейе на село. Дали му документчък дека нече нищо и дека га овластую да гьи заступа у судат у Бугарско, платили и гьи оверили у нашият суд и Цветан си отишъл. Ка однел ретийете у Совию при адвоката, он му рекъл дека не важе, не су написани ко що требе, по некикъв терк. Написал му ко требе да буду по бугарскьи закони, узел му парицу и он дойде пак. Отишли у судат, ама нашият суд нестел да гьи овери дека су на бугарскьи. Платил Цветан на човека да гьи преведе на сръпскьи, пак гьи оверил у судат и си отишъл. После некой дън се върну – не важила заверката од суд, требало да гьи завери некикъв ноктар. Ко не важи од суд, държава, а важи приватник - побунил се Цветан, ама видел дека нема кво да прави, кандисал и се върну. Идоше при ноктара у Ниш, платили и гьи оверили. Нишкьият ноктар му рекъл у Бугарско да однесе ретийете при ньинога ноктара. Он гьи однел, ноктарат погледал ретийете и рекъл дека не може тека, требе свак од бракьата да му даде пълномощно, не може на йедно. Плюнул си Цветан на петете и пак дойде. Пак писуванье, пак плачанье, иденье у Ниш. Однел гьи пак при бугарскотога ноктара, он погледал, рекъл дека йе тека добре, ама судат нема да гьу узне дека су написани на сърпскьи. Он съга платил та гьи превели од сърпскьи на бугарскьи. Ка однел ретийете судията га погледал и рекъл: - Ма ти си мушко, а тука пише – упъномощавам Цветана, а Цветана йе женско име. Ма рекоше ми дека у сърбскьият език има некикви падежи и требе тека – опитал се да му обясни Цветан, а он му рекъл: - Ма неможе тека и готово. Ка донесеш документ дека пише Цветан, а не Цветана, че гледамо делото. Ама да ти одма кажем, нема да може да работимо до Нову годину и че требе некойи документи да вадиш наново. Некойи од тия документи, рекъл му судията, важе само по 6 месеци, а некойи годину. Съга че замързнемо туя работу, па че работимо догодина, ка средиш нови документи, с нова дата. - Я зину ко риба на суво, замързну се я, не зна кво да кажем на судиюту, да пцуйем или кълнем. Завърте се, излезо и си, расправи ни Цветан. Гледам га, че пукне од муку, ама ядничак, нема кво да прави.

Работи

– Цветане, каже му моят, па ти колко паре издаде и колко издънгуби, да си си купил место у Совию, а не да се мучиш за вашите безуляци.

– Немой батко да ми върляш сол на рану. Да сам знал кво ме чека, не би ни починьал, а съга – ни напред, ни назад. Него айде да допийемо кавето и да излазимо, ега догодина не измисле нещо ново.

И те съга излезоше с мойетога и брата му да оправляю документи, да пишу 2018 година. Мене ме вати съклет, поче ми се вийе по мешину од муку и дойдо да ти расправим, ега ми лъкне. Да видиш ко маткаю човека, полъка га намъциньаю, узимаю му парице и га уплитаю. Йедън документ од бугарскьи преводе на сръбскьи, па после истият пак преведу на бугарскьи.... И све за пусте паре, све за пусто плачанье. Не знам колко пути че се видимо догодина, ама ако завършим туя работу, рече Цветан, че пущам роловано прасе. Од нашите рекьията, виното и мезето. Дай боже да завърши. Че ти пишем.

Айд у здравлье деда Мане и пази се.

Баба Суска

Ново Братство

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
323.15+659(497.11)z
ISSN 2466-4707 = Ново Братство
COBISS.SR-ID 224701964

Вестник на българите в Сърбия
Първият брой излезе на 15 юли 2016 г.
Издава: Издателство "Ново"Братство",
Ниш, "Кей 29 декември" - 8
Основател на издателството:
Национален съвет на българите в Сърбия

* Директор на Издателството и гл. и отговорен редактор: Мила Васов * Редакция: Бобан Димитров, Петър Рангелов, Даниела Христова, Сунчица Бойкова и Снежна Джелич * Технически редактор и компютърен дизайн: Никола Цветков
* Електронна поща: prelombratstvo@gmail.com

* Телефони: Директор: (тел./факс) 018 242-700,
* Вестникът излиза два пъти в месеца. Ръкописите не се връщат. * Собствени приходи 330-3002545-68, CREDIT AGRICOLE. * Печата: "Врбас Комерц",
Кнез Михайло Обренович 47, Ниш,
тел./факс 018 576-283; 064 1981 666

ISSN 2466-4707